

Zpráva o činnosti lektorátu českého jazyka a literatury v Nîmes za školní rok 2012/2013

I. Kontaktní údaje

Kateřina Žatecká
Lycée Alphonse Daudet
3, bd Victor Hugo
30 000 Nîmes
FRANCIE

II. Popis pracoviště a české sekce

Lycée Alphonse Daudeta – sídlo české sekce

Lycée Alphonse Daudeta sídlí v samém historickém jádru města, nachází se zde třídy gymnázia (tříletý studijní program) a třídy CPGE, což je dvouletý přípravný pomaturitní program na prestižní vysoké školy zvané *Grandes Écoles*. Na gymnáziu studuje téměř 2000 studentů a působí zde asi dvě stě profesorů. Lycée Daudet patří mezi nejprestižnější nîmeská gymnázia. Mezi specifika tohoto zařízení patří např. bilingvní sekce zvaná *Abibac* (studenti mají určité předměty v němčině, skládají pak dvojí maturitu), své místo zde mají i sportovní třídy házenkářů, jež mají také několikaletou školní výměnu s pražským Gymnáziem Jiřího-Gutha Jarkovského. Největším specifikem lycea Alphonse Daudeta je však existence české sekce a také jako jediné gymnázium nabízí výuku češtiny pro francouzské studenty.

Na gymnáziu Alphonse Daudeta v Nîmes probíhá výuka českého jazyka již od roku 1924, kdy zde začali studovat čeští studenti. Tvoří tzv. *českou sekci*, která je téměř kompletně financována francouzskou stranou – náklady na studium, ubytování, strava, pojištění, kapesné 150 € měsíčně, od kraje Languedoc-Roussillon dostávají studenti 1. ročníku osobní notebook. Od roku 2011 rodiny studentek přispívají částkou 1000 € na školní rok. Rodiny, pro které by částka 1000 € představovala překážku, mají možnost požádat o příspěvek, jenž ze svého fondu uděluje *Asociace bývalých studentů Dijon – Nîmes*.

I když českým studentům bylo v průběhu desetiletí studium z politických důvodů znemožňováno (2. světová válka, komunismus), na gymnáziu však výuka češtiny zprostředkována českým lektorem zůstala vždy zachována. Orientace na Československo je spojena s osobností historika a velkého obdivovatele a propagátora českých zemí, Ernesta Denise, rodáka z Nîmes.

Novodobá historie české sekce se počítá od r. 1990, jedná se o sekci dívčí o 12 studentkách. Každoročně jsou na celorepublikovém konkurzu vybírány čtyři nové studentky, které následně studují 3 roky na francouzském gymnáziu, kde skládají francouzskou maturitu. Jelikož je studium doplněno i výukou českého jazyka a literatury a české historie (zajištěnou českou lektorkou), studentky skládají maturitní zkoušku i z rodného jazyka, a MŠMT proto může uznat francouzskou maturitu i v českém prostoru.

Lektorka má k dispozici svou učebnu, již doplňuje i knihovna s českými tituly beletristickými, jazykovými i odbornými, dále českými překlady některých světových děl, zvukovými a filmovými adaptacemi vybraných děl. Tituly v knihovně jsou každoročně doplňovány z prostředků DZS či českého velvyslanectví v Paříži. Lektorka má k dispozici CD přehrávač a notebook.

III. Role a povinnosti lektorky

Lektorka zajišťuje výuku českého jazyka a literatury pro studentky české sekce. Výuka mateřského jazyka a literatury s dotací 2 h týdně + 1 h konzultace pro každý ročník probíhá ve speciální české učebně.

Dále lektorka vyučuje český jazyk pro cizince, tedy francouzské studenty a další zájemce z řad pedagogického sboru.

V červnu 2013 byla dohodnuta spolupráce české lektorky s nimeským týmem házené, který rekrutoval českou hráčku Kláru Černou. Lektorka zajišťuje jazykovou přípravu nové české hráčky.

Jedná se většinou o výuku individuální, přizpůsobenou časovým potřebám a možnostem francouzských a českých studentů.

V hodinách češtiny pro cizince používáme především publikace *New Czech Step by Step* od autorky Lídy Holé a *Česky, prosím* od autorky Jitky Cvejnové. České studentky pracují s *Čítankami k literatuře v kostce pro SŠ* od Marie Sochrové a učebnicemi literatury a jazyka od téže autorky. Při výuce je možné využívat audiovizuální podporu (dataprojektor, DVD atd.).

Česká lektorka zajišťuje dozor na internátu přímo v prostorách gymnázia, který sdílí se studentkami. Lektorka v průběhu školního roku asistuje studentkám při vyřizování administrativních záležitostí, při jednání s bankou, pojišťovnou, zastupuje funkci rodičů při školních záležitostech, v případě nemoci studentek je doprovází k lékaři. Je v kontaktu s učiteli, vedením školy, rodiči a českými i francouzskými institucemi podílejícími se na chodu české sekce.

Lektorka zůstává neustále v kontaktu s hostitelskými rodinami, většinou se jedná o členy rodičovských sdružení PEEP a FCPE, spoluorganizujeme volnočasové aktivity pro studentky.

Lektorka také participuje ve spolupráci s Velvyslanectvím České republiky v Paříži na organizování rozličných kulturních akcí propagujících českou kulturu a umění (viz níže).

Několikrát do roka na lycée Daudet zavítají čeští pedagogové z francouzských gymnázií, aby zde absolvovali několikátýdenní pedagogickou stáž. Lektorka se v součinnosti s Francouzským institutem podílí na organizaci příjezdu a přijetí na francouzské škole, je českému učiteli nápomocna v rozličných situacích.

Lektorka spravuje internetové stránky české sekce – spolu se studentkami píšeme a uveřejňujeme články týkající se české sekce v Nîmes.

Lektorka má ve své péči knihovnu české sekce.

IV. Důležité momenty v životě české sekce v průběhu školního roku 2012/2013

V **listopadu** proběhlo setkání na české ambasádě v Paříži u příležitosti státního svátku 17. listopadu, dne studentů. Všichni zúčastnění byli přivítáni paní velvyslankyní Marií Chatardovou a měli příležitost naslouchat zajímavé přednášce biskupa Václava Malého, jenž poutavým způsobem přiblížil okolnosti a průběh 17. listopadu 1989. Se studentkami jsme zůstaly celý víkend v Paříži, byly jsme ubytovány v historicky významné budově českého konzulátu.

Na začátku měsíce proběhlo rovněž setkání českých sekcí ve Francii na půdě francouzské ambasády v Praze za přítomnosti čelních představitelů ambasády a českého ministerstva školství a zahraničí.

V **prosinci** jsme se studentkami připravily tradiční vánoční koncert. Při této příležitosti na lycée Daudet zavítal představitel české ambasády v Paříži Michal Dvořák. Koncert české hudby a koled byl doplněn prezentací českých vánočních tradic. Na organizaci koncertu se podílela lektorka spolu se studentkami české sekce, vystupovali i francouzští studenti češtiny či místní profesori.

V **březnu** se lektorka účastnila výběrové komise pro stipendia organizované českou ambasádou v Paříži, kde byly posuzovány kandidatury francouzských uchazečů na jazykové stáže v ČR.

České studentky posledního ročníku (terminale) a jeden francouzský student skládali písemnou maturitu z českého jazyka v Montpellier.

V březnu do Nîmes rovněž zavítala skupina studentů a učitelů z gymnázia v Uherském Brodě a následně francouzská delegace odjela na týdenní pobyt do ČR. Se studentkami české sekce jsme připravily krátkou prezentaci, která zajímavým způsobem přiblížila francouzským studentům Českou republiku, kulturu, gastronomii a tamější zvyky.

Duben a **květen** byl ve znamení setkání českých sekcí v Nîmes a Dijonu. Díky dobré spolupráci obou lektorek se uskutečnily reciproční návštěvy – v dubnu zavítaly studentky a lektorka z Nîmes do Dijonu, kde jsme zhlédly tradiční studentské představení tamější české sekce a strávily víkend v burgundské metropoli. Na začátku května do Nîmes přijeli studenti z Dijonu, aby zde prožili svůj čtyřdenní školní výlet. Zajišťovala jsem pro dijonské studenty ubytování u našich hostitelských rodin či profesorů z lycée Daudet. Spolupráce se osvědčila a již jsou v běhu další projekty obou sekcí.

V měsíci **květnu** také proběhla na lycée Daudet velká česká kulturní akce – v místní aule Salle Terrisse předvedli svůj hudební program představitelé pražského sboru *Hlahol* a nîmeského sboru *Madrigal*. Na úvod akce vystoupily i české studentky s několika písněmi za klavírního doprovodu lektorky. Svou návštěvou nás tento den dokonce poctila paní velvyslankyně Marie Chatardová, jež se odpoledne setkala s českou lektorkou, studentkami, představiteli gymnázia a zástupci hostitelských rodin.

Na konci května, v době nîmeských býčích slavností zvaných *féria*, se vydaly studentky české sekce na již tradiční čtyřdenní výlet – tentokrát do oblasti Charente-Maritime. Cestu organizovala lektorka s jednou z hostitelských rodin.

V měsíci **červnu** byla na lycée Daudet nainstalována zajímavá výstava *Česká nej* zapůjčená českým velvyslanectvím v Paříži pojednávající velmi zajímavým a poutavým způsobem o české kultuře, vědě, gastronomii a zvycích.

V **červenci** vyšel v časopise *Krajiny češtiny* rozsáhlý článek pojednávající o historii a současnosti lektorátu v Nîmes, sepsaný lektorkou po téměř dvouletém působení na tomto lektorátu.

V. Projekt Comenius Regio

Dvouletý evropský projekt Comenius Regio, u jehož zrodu stálo právě gymnázium Alphonse Daudeta, je nyní v plném proudu. Partnerská města spolu s vybranými základními a středními školami a dalšími kulturními institucemi (např. *Asociace bývalých studentů Dijon-Nîmes*) se podílejí na plnění programu a cílů projektu – těmi jsou propagace kultury, vědy a tradic obou zemí. A tak se v Nîmes můžeme setkávat s koncerty české hudby, výstavami českého umění či s přednáškami za účasti českých představitelů. Na mnohých akcích participuje i naše česká sekce.

Česká lektorka se podílí aktivně na projektu – účastní se pravidelných schůzí, koordinuje studentky české sekce, které na žádosti jednotlivých partnerských škol intervnují ve třídách a pracují s francouzskými žáky – ať už se jedná o výuku českých slovíček, pomoc

s výslovností textů českých písní či prezentaci českých tradic. Česká lektorka doprovázela oficiální návštěvu z magistrátu Prahy 1 v září 2013, jež pobývala několik dní v Nîmes v rámci plnění projektu.

VI. Partneri české sekce a instituce podporující existenci a fungování českého lektorátu v Nîmes

Česká sekce v Nîmes je předmětem péče mnoha institucí i jednotlivců – dobrovolníků.

České Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zaštiťuje fungování české sekce po organizační, administrativní i pedagogické stránce (podílí se na rekrutování lektorky i studentek), administrativní péči o lektora poté přebírá Dům zahraničních služeb. Neopomenutelným partnerem pro chod české sekce v Nîmes jsou velvyslanectví – francouzské v Praze a jeho Francouzský institut i české velvyslanectví v Paříži. Toto považuje českou sekci nejen za pedagogický program, ale především za politický počín. Podpora českého velvyslanectví pro sekci v Nîmes je trvalá a má rozličné podoby.

Dále jsme ve spolupráci se *Sdružením bývalých studentů z Nîmes a Dijonu*, jež podporuje některé studentky i finančně a je zapojeno pro projektu Comenius Regio mezi městy Nîmes a Praha 1.

Ve výčtu institucí, bez nichž by česká sekce nemohla existovat, nesmí chybět radnice města Nîmes a kraj Languedoc-Roussillon. Kromě finanční podpory se aktivně zapojují do chodu české sekce, podporují české kulturní akce, participují na nich. Již zmiňovaný projekt Comenius Regio velmi posílil česko-francouzské vztahy a spolupráci obou měst.

Velmi podstatným prvkem je síť hostitelských rodin tzv. *familles d'accueil*, která má v Nîmes dlouhou tradici. Jako lektorka se proto snažím být v neustálém kontaktu s francouzskými rodinami, většinou se jedná o rodiče studentů Lycée Daudet, udržovat s nimi přátelské vztahy a motivovat je ke spolupráci s českou sekcí. Od počátku svého působení bylo rozvíjení této spolupráce jednou z mých priorit a dnes musím říci, že i díky otevřenosti a pohostinnosti místních obyvatel se již podařilo zrealizovat mnoho zajímavých a pro studentky přínosných akcí – ať už víkendové návštěvy v rodinách či výlety do krásného okolí města i vzdálenějších destinací.

VII. Závěr

Svoje působení na lyceu Alphonse Daudeta ve školním roce 2012/13 hodnotím velmi kladně – spolupráce a podpora od francouzské i české strany byla na vynikající úrovni, řešení problémů bylo vždy operativní. Česká sekce zde má velmi dobré zázemí a vynikající studijní výsledky českých studentek jsou „výkladní skříní“ gymnázia. Komunikace se zainteresovanými institucemi byla vždy rychlá a účinná (MŠMT, DZS, vedení a správa gymnázia, Velvyslanectví České republiky v Paříži, Asociace bývalých studentů Dijon-

Nîmes). Výzvou pro další školní rok bude realizace 90letého výročí české sekce v Nîmes, termín oslav je určen na konec ledna 2014. Svou účast a podporu již potvrdila česká velvyslankyně v Paříži Marie Chatardová. Od června se aktivně zabývám organizací akce, přípravou programu i rozpočtu za finančního přispění města Nîmes. Jedním z vrcholů oslav 90. výročí by měla být i malá přehlídka českých filmů v kině *Le Sémaphore*.

V Brně dne 21. srpna 2013

Kateřina Žatecká